

Tamási-életmű népi forrásait), de annál nagyobb az esztétikai feladat, az irodalomtörténészek európai látkörű felelőssége, mert végső eredményben nem a folklórral való szembesítés, hanem az író korszerű tevékenységstruktúrájának felmérése s ezzel kapcsolatban ideológiai segédeszközeinek, a folklór alkalmazásának, a jelképrendszer gondolatstruktúrájának értékelése a feladat. Itt pedig már az esztétái a szó, mert a „samanisztikus népiesség” irodalmi kulcsát, s ezen túl akár a közügyi felismerés zárának felpattantását is neki kell megadnia. Hisszük, hogy mindez az összetett irodalomtörténeti művelet újabb alátámasztásul szolgál Czine Mihály ama lényegbevágó megállapításához, mely a Sőtér-féle nagy magyar irodalomtörténet Tamási-fejezetében a világba csömörlött polgár neoprimitivizmusával így sarkítja szembe hősíünket: „Tamási Áron művészetében a népmese virágzik tovább, az az erő él benne, mely hajdan a népköltészetet teremtette: vágy a szépre, a jóra, az igazságra. (...) A szegénységnek a szépségen keresztüli ábrázolása, amelyet Móricz kezdett a *Pillangóban*, s amely Illyés költészetében és Szabó Pál java epikájában folytatódott, Tamási művészetében ér legtündöklőbb magasokba.”

Kolozsvár, 1972 nyarán.

